

Landsbygds- och
Infrastrukturdepartementet
Regeringskansliet

SOS Alarm fyller en unik samhällsfunktion sedan 50 år och larmar dygnet runt ut hjälpresurser vid olyckor och samhällskriser. SOS Alarm ägs till hälften av svenska staten och till hälften av Sveriges kommuner och regioner, SKR. På uppdrag av svenska staten ansvarar SOS Alarm för nödnumret 112 och informationsnumret 113 13 och har även en central roll i samhällets krisberedskap. SOS Alarm har också via avtal med kommuner och regioner ansvar för att prioritera, larma och dirigera kommunal räddningstjänst och ambulans. När det gäller krisberedskapsuppdragen så har SOS Alarm och länsstyrelserna och övriga statliga TiB-myndigheter en omfattande samverkan som även den regleras via avtal.

SOS Alarm har en viktig roll för att hålla ihop helheten för samhällets alarmeringstjänst. Genom nödnumret 112 kan den enskilde som behöver akut hjälp via ett samtal nå samhällets samlade hjälpresurser. Detta är en viktig och grundläggande princip som regering och riksdag vill slå vakt om.

Remiss av Ds 2026:9 avseende en ny hemvist stärker sjö- och flygräddningstjänsten i Sverige

SOS Alarm har tagit del av Ds 2026:9 och inkommer med följande synpunkter.

Inledning

SOS Alarm Sverige AB har beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian En ny hemvist stärker sjö- och flygräddningstjänsten i Sverige (Ds 2026:9).

SOS Alarm har i uppdrag att på statens vägnar tillhandahålla en nationell, samordnad och effektiv alarmeringstjänst. Bolaget utgör en central del av samhällets alarmerings- och krisberedskapsförmåga genom mottagande, bedömning och vidareförmedling av nödsamtal samt genom samverkan med ett stort antal aktörer inom offentlig sektor.

SOS Alarm noterar promemorians övergripande ambition att stärka förutsättningarna för sjö- och flygräddningstjänsten och lämnar nedan ett antal synpunkter som bedöms särskilt viktiga att beakta i det fortsatta arbetet.

Behovet av att säkerställa en effektiv alarmeringskedja

SOS Alarm vill särskilt framhålla vikten av att den föreslagna organisationsförändringen inte medför konsekvenser som försämrar effektiviteten i den nationella alarmeringskedjan.

En väl fungerande och sammanhållen alarmeringskedja är en grundläggande förutsättning för att hjälpinsatser ska kunna initieras och samordnas utan onödiga fördröjningar.

I det fortsatta beredningsarbetet bör därför särskild vikt läggas vid att analysera hur ansvarsförändringar, informationsutbyte och samverkansformer påverkar alarmeringskedjans funktion, robusthet och förmåga att hantera såväl vardagshändelser som större störningar och samhällskriser.

SOS Alarm bedömer att detta perspektiv är centralt även mot bakgrund av det statliga alarmeringsuppdraget och de krav på nationell samordning som följer av alarmeringsavtalet.

Informationshantering och skyddet för personuppgifter

SOS Alarm anser att frågan om informationsöverföring av patientuppgifter till en brottsbekämpande myndighet bör analyseras ytterligare innan ställning tas till den föreslagna organisatoriska lösningen.

Sjöfartsverket ansvarar i dag för sjuktransporter från fartyg. Inom ramen för sådana uppdrag hanteras uppgifter som kan avse identitet, hälsotillstånd, skador, sjukdomstillstånd och orsaker till vårdbehov. Sådan informationshantering sker inte enbart vid olyckor eller räddningsinsatser utan kan även förekomma i situationer där enskilda personer behöver sjukvård av andra skäl.

Mot denna bakgrund bör det tydligare belysas vilka rättsliga och praktiska konsekvenser som kan uppstå när uppgifter av detta slag hanteras inom en organisation vars huvudsakliga uppdrag är brottsbekämpande verksamhet. En fördjupad analys av integritets-, sekretess- och dataskyddsfrågor framstår enligt SOS Alarms mening som angelägen.

Samverkan kring sjuktransporter och vårdrelaterade uppgifter

SOS Alarm vill även uppmärksamma att bolaget, i egenskap av uppdragstagare åt hälso- och sjukvården, regelmässigt samverkar med JRCC vid sökning och samordning av sjöresurser för sjuktransporter av patienter från och till öar samt andra svårtillgängliga platser.

Detta innebär att patientuppgifter i viss omfattning förekommer i samband med den operativa samverkan som krävs för att genomföra transporter. Det är därför viktigt att det klargörs hur sådan informationshantering ska ske även framgent och hur behovet av effektiva operativa processer kan förenas med krav på sekretess, integritetsskydd och rättssäker behandling av personuppgifter.

Sekretessfrågor

SOS Alarm noterar de sekretessrättsliga frågor som behandlas i promemorian och bedömer att dessa är av stor betydelse för den fortsatta beredningen.

Om verksamhet flyttas till en ny organisatorisk hemvist bör det säkerställas att informationsutbyte mellan berörda aktörer även fortsättningsvis kan ske på ett rättssäkert, ändamålsenligt och operativt effektivt sätt. Detta gäller inte minst i situationer där flera aktörer samtidigt behöver tillgång till information för att skydda liv, hälsa eller miljö.

Med vänlig hälsning

Rickard Gustafson
Chefsjurist